

Norderney: een stad op een eiland

Norderney is echt een stad met 6200 inwoners. Jaarlijks bezoeken ruim 300.000 gasten het eiland en die zorgen voor ruim 3 miljoen overnachtingen. De overtocht duurt net zo lang als naar Schiermonnikoog, alleen gaan er dagelijks meer boten. In het hoogseizoen wel elk uur. Auto's mogen mee, maar op het eiland aangekomen mag je er ten hoogste anderhalf uur mee rijden.

In juni 2005 bezochten het bestuur en partners van stichting 'it Eilaun' (Haijo Homan, Anneke en Ed Dobbenga, Tom Jaski, Hendrik Perdok en Alice en Ulco van de Pol) dit eiland op een vrij koud en nat weekend. Het is een traditie geworden om andere waddeneilanden te bezoeken teneinde goede ideeën op te doen. Eerder bezochten wij Spiekeroog en Vlieland (zie voor de verslagen www.eilaun.nl).

Net zoals op deze eilanden komt ook de veerboot van Norderney vlakbij het bewoonde gedeelte van het eiland aan. Een kaartje kost € 14,50. Er is een fijnmazig netwerk van bussen. Ingewikkelder is het gebruik van de Norderney-card. Hiermee moet je bij een van de automaten de Kurtax voor je vertrek afrekenen. Dat lukte niet altijd meteen, maar een van ons sprong er goed uit en hoefde maar de helft van de tax te betalen.

Het stadje heeft veel winkels en cafés, restaurants en clubs. Het Clubtourismus is een verschijnsel apart. Enkele horecagelegenheden zijn ook 24 uur open, om groepen bierdrinkende Duitsers de gelegenheid te geven zich uit te leven. Het voordeel hiervan is dat zij vrijwel de kroeg niet uitkomen en de rust op het eiland niet verder verstoren. Bij diverse café's staat echter uitdrukkelijk: 'hier kein Clubtourismus'. Het uitgaans- en winkelcentrum van de stad is voetgangersgebied. Alles ziet er zeer verzorgd uit. Het eiland is zo'n 2 kilometer breed en 14 kilometer lang. De zee grenst na diverse overstromingen nu direct aan de stad. Er liggen geen duinen meer tussen. De zeewering bestaat uit strekdammen en een ingenieus stelsel van stormvloedkeringen. Veel steen dus, wel is er een fraaie boulevard.

Wij hebben uitvoerig gesproken met de burgemeester, de directeur van de Kurverwaltung en de projectleider van het Nationaal park Niedersächsisches Wattenmeer, waarvan ook Norderney deel uitmaakt.

Norderney heeft veel te danken aan de koningen van Hannover, die hier hun zomerresidentie hadden. Het Kurhotel en het Kurtheater werden rond 1900 gebouwd. Een eeuw eerder was de Seebadenstalt opgericht. Wij kregen een rondleiding door de nieuwbouw van het Thalassabad, naast het bestaande Hallenbad, dat binnenkort opent. Hierbij en bij de renovatie van het Kurhaus speelt de Kurverwaltung (niet te verwarren met de Fremdenverein) een centrale rol. Dit is in feite een werkmaatschappij van de gemeente die investeert in belangrijke projecten. Steun wordt ook gegeven door de deelstaat Nedersaksen. Op deze manier slaagt de gemeente erin om het gewenste kwaliteitsbeleid voor het toerisme te realiseren. Als een gezichtsbepalend hotel het niet meer redt, kan gemeentesteun het voortbestaan veilig stellen. Een zelfde constructie troffen wij twee jaar geleden ook aan op Spiekeroog.

Ook met het Nationaal park werkt de gemeente nauw samen. Het eiland is in drie zones verdeel. De bebouwingsgrens is in de jaren vijftig bepaald. Uitbreiding is niet meer mogelijk, wel vervanging van bestaande gebouwen. Voor eilanders zijn woningen gereserveerd. Het middengedeelte van het eiland is geschikt voor wandelen en fietsen. Aan de oostkant is een rustgebied, dat minder ontsloten is.

Net zoals op Schiermonnikoog streeft men ernaar een balans te vinden tussen het economische belang en de bescherming van de natuur. Tot voor enkele jaren kwamen de gasten vanzelf. De service liep terug. Door de daling van het toerisme realiseerde het eiland zich dat het nodig was het de gasten naar de zin maken. Samen met de VVV werd een kwaliteitsoffensief ingezet. Norderney wil een hoogwaardig aanbod van voorzieningen realiseren. Dit geldt voor hotels, het winkelaanbod maar ook voor culturele evenementen. Regelmatig treden prominente orkesten op in het Kurtheater. Deze marketingstrategie wordt afgestemd met de andere zeven waddeneilanden en kustplaatsen. Wat ook opvalt, is de zeer levendige belangstelling voor de geschiedenis van het eiland. De koningen van Hannover worden nog altijd geëerd.

Terugkijkend: het was een nuttig en gezellig bezoek. Maar in zo'n stad mis je toch het eilandgevoel.

Ulco van de Pol